

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. De condonandis iniuriis non septies, sed septuagies septies. Si
semel sunt condionandæ Injuriæ, sunt semper condonandæ. Vel nullas
umquam rectè voles condonare injurias, vel semper omnes ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

cantur, & sibi sic invicem alligantur: ut non modo qui recusat corripi se duplici peccato reum faciat ut dictum est, sed qui etiam recusat corripere, nam contra Charitatem peccat, & sibi quodammodo alluit vitium alienum, ejusdemque se culpæ ac pœnæ participem facit.

O quam diversa sunt illa! *Lucrari fratrem qui periret, aut perire eum illo quem lucrari nolle perire!*
ERIT ANIMA TVA PRO ANIMA EIVS. Sanguinem ejus de manu tua requiram. Non contremisces ad illas voces? Non recordaris & deploras quoties vel nolueris alium admonere, vel à nullo admoneri? Quam multa modico redemisses pretio, si vel dare vel accipere Verbum salutis voluisses? *Horum mihi nihil accidisset: exclamabat Augustus, si aut Agrippa aut Mæcenat vivisset.* Pudet quidem Profani verba & exempla tam sacris inserere monitis quæ nobis suggeruntur, sed magis pudet non esse inter Christianos qui aut libere moneant fratrem

suum sicut Agrippa & Mæcenat admonerent Imperatorem Augustum, aut non esse qui libenter monentes audiant sicut Imperator Augustus audiebat Mæcenatem & Agrippam. *Mandavit unicuique de proximo suo, Unico sæpe Verbo res tota versatus. Ne reverentia proximum tuum in casu suo: nec votivum Verbum in tempore salutis.*
Sæpe uno vultus nutu res tota conficitur: Nam per iristitiam vultus corrigitur animus delinquentis. O quam paucis res magnæ constant! O quam magnis res parvæ redimuntur, si tamen unquam redimuntur! Vide in 3. parte, Sabbatho Hebdom. 11. ubi hæc Veritas exhibetur

Eccles. 17.

16. 4.

Eccles. 7.

Rape ad Eum quos potes, Nam si potes & non rapis, tot cælo perdis, quot Christo lucrari poteris.

FERIA QUINTA.

DE CONDONANDIS INIURIIS.

Non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies. Matth. 18.

VERITAS PRACTICA.

Si semel sunt condonandæ injuriæ: sunt semper condonandæ.
Vel nullas unquam rectè voles condonare injurias: vel semper omnes condonare voles,

RATIO EST, Quia nullas unquam rectè voles condonare injurias, nisi sit ita rectè ordinata voluntas, ut quomodo, quantumque debes, tantum velis condonare.

Sed nisi semper velis omnes condonare, non ita rectè voluntas ordinata erit.

Ergo vel nullas unquam rectè voles condonare injurias, quod esset nimis impium, vel omnes semper condonabis, quod est statuenarium.

I. PUNCTUM

HOC præceptum Domini de condonandis injuriis sic exprimit & connectit cum præcedentibus 3. Matthæus: *Tunc accedens Petrus ad eum, dixit, Domine quoties peccabis in me frater meus & dimittam ei? Usque se-*

pties? Dicit illi Jesus, Non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies. In quo quidè præcepto non modo Charitas exercetur, sed & humilitas cum præsertim Injuriam remittendæ, honorem & famam spectent. Sed quod magis hic observandum, modus ille est præcipiendi, quo non tantum septies sed usque septuagies septies, id est, semper & quoties peccat in te aliquis, condonandum est illi. *Non numero concludit remissionem, ait S. Chrysostomus, sed quod continud & semper est, significat.* Nemo enim dubitet & nemo nolit aliquas aliquando condonare injurias, sed si frequentiores ab uno & eodem, vel atrociores inferantur, tum vix ullus est qui remittat, & qui non putet se justè posse ulcisci. At contra Dominus, semper, & perinde cum septuagies septies peccatum in te fuerit, atque cum septies, Quod ut melius intelligatur & ad præxim revocetur, audi de perpende accuratè propositam Veritatem: *Vel nullas unquam rectè voles condonare injurias, vel omnes semper voles condonare.*

Ratio quoad primam præcipuè partem, tam plana fusaque est, ut vix aliud adjicias. Quid enim clarius quam quod asseritur, voluntatem ut aliquid

quid recte velit, sic prius debere esse in se ordinatam circa illud obiectum suum, ut quemadmodum debet illud velle, sic ipsa velit? Nonne hoc est quod Christus dixit de bono thesauro profertur bona, & de arbore bona bonos produci fructus? Nūquid de tribula ficus, aut de spinu uva? Nunquid falsa dulcem facit aquam? Quod cum universim sit verum de omni actu voluntatis, cum de illo præcipue quo sunt remittendæ injuriæ, nam cum ex una parte sinceram omnino necesse sit, & minime fictam in hoc esse negotio voluntatem: ex alia vero tam multa sint quæ in condonandis injuriis sinceritatem illam labefactent, profectò nisi voluntati recte ordinandæ diligenter prospiciatur, non recte volet quod se velle finget. Vel enim uni parceret & non alteri: vel unam tantum condonabit injuriam & non aliam, vel uno forte in loco & tempore, non aliàs: vel propter humanum duntaxat finem, & non divinum: vel in aliis denique decurrat circumstantiis quæ sunt ita necessarie ut si vel una desit, si vel una sit quæ non amplectatur voluntas, nec sit ita ordinata & affecta ut potest quemadmodum, quantumque debet remittere, tantum velit, nullas umquam recte remittat. Etiam si videatur uni proliis condonare, non recte condonabit, nisi sit ipsa recta voluntas seu recte ordinata ex aliis partibus quæ hanc voluntatis perficiunt rectitudinem. *Pharizæe cæce, Matth. 23. munda & rectifica prius quod intus est, ut quod de foris est, fiat mundum & rectum.* Securis ad radicem ponatur. *Aut facite arborem bonam & fructum ejus bonum: aut facite arborem malam & fructum ejus malum.* Id est, nisi bona fiat arbor, fiet mala, malique consequenter fructus.

II. PUNCTUM.

SED nisi semper velis omnes condonare injurias non recta eris, non sic eris ordinata a voluntate, ut quemadmodum, quantumque debet, tantum velit remittere.

Hoc enim modo & numero debet velle remittere, quo divina lege jubetur. Hæc est humanæ voluntatis regula, Lex divina, cui se totam omnino sic conformare debet nostra voluntas, ut non aliter sit ordinata & recta, quam prout se illi suæ conformat regulæ: neque humanis actibus ordinandis apta esse potest, nisi prius ipsa divino se aptet & subjiciat ordini. *Ad legem divinam*

1. 2. 9. 19. a. comparatur humana ratio, inquit S. Thomas, ut 4. 2. 1. 6. 1. casu secunda prima subordinata.
Legem autem divinam jubemus omnes proliis

& semper condonare injurias. Audi ut loquitur: *Non quæris ultionem, nec memores injurias civium tuorum. NE DICAS, reddam malum, expellam Dominum & liberabis te NE DICAS, quomodo fecit mihi, sic faciam ei, reddam unicuique opus suum.* Videlicet ut negativis uratur terminis, qui præceptum reddunt sic amplum & absolutum, ut nulli unquam liceat quovis loco & tempore secus audere, nisi se gravi obstringat crimine.

Quod Dominus in nova lege, ut quæ statuta erant in veteri, de hac materia, confirmaret & declararet uberius, suis illis Verbis quibus iussit, *septuagies septies*, id est, quoties in te peccabitur, condonandas esse injurias, subjecit Parabolam de debitore decem millium talentorum, quæ occurret infra commodius explicanda, & cujus hic unus est scopus, ut quod jam sæpe dixerat, probe intelligamus, non aliter remittenda nobis à Deo esse debita quam sicut aliis nostra remiserimus; quantumque voluerimus nobis Deum condonare, tantum & ipsi velimus proximo. Hic siste, hic immorare, hic te ipsum urge: quoniam velles modo tibi tua condonaret Deus? Nonne semper? Nonne omnia proliis peccata? Nonne omnino posset gratioso & benevolento modo? Sic tu proinde conformiter. Sic tu nisi semper sic velis omnes condonare injurias, non est recta tua voluntas, non vult quemadmodum & quantum debet, non vult quantum jubet Deus non vult quantum ipsa vellet sibi remitti, non vult se Divinæ legi subjicere, sed Divinam sibi vellet subjici legem. O pravitate humani cordis! *Quomodo dicam, Sapientias sumus, & lex Domini nobiscum est?*

III. PUNCTUM.

VEL nullas igitur umquam recte volas condonare injurias, vel semper omnes condonare velis; Quia non recte volas nisi voluntas sit recta: non erit autem recta nisi ad regulam suam quæ est divina lex & voluntas, adque tur: nec adque quabitur nisi omnes velit proliis remittere cum Divina hæc sit voluntas tam sæpe nobis denuntiata, quam frequenter oramus ut *dimittas nobis sicut dimittimus.* Qua de ratione vide quæ supra dicta sunt Feria sexta, infra Hebdomadam 6. post octavam Pentecostes, quibus hanc egregiam Sapientiam adijunge parænesiu: *Qui vindicari vult, à Domino inveniat vindictam, & peccata illius servans servabis. Relinque proximo tuo nocendum, & tunc deprecanti tibi peccata solventur.* Homo homi-

hominem servat iram, & à Deo quarit medelam! In hominem similem sibi non habet misericordiam, & de peccatis suis deprecatur! Ipse cum caro sit, reseruat iram, & prohibitionem petit à Deo! Memento non visumorum, & desine inimicari. Memorare timorem proximi, & noli irascari proximo. Memorare testamentum Altissimi, & respice ignorantiam proximi.

Quibus in Verbis sex motiva condonandæ semper omnis injuriæ continentur: Primum, quia sic Deus præcipit, hoc est ejus testamentum, qui propterea hic dicitur Altissimus, ut summum ejus Dominum magis revereamur. Secundum, quia sic semper oramus Eum, ut nobis semper parcat. Tertium, quia cum Major sit distantia inter Deum & nos, quam inter hominem & hominem, seu dignitate seu potentia, longè præstat nos nobis similibus omnia condonare, quam Deum nobis. Quærtum, nisi hoc præstemus, sit proflus absurdum, impium, & nobis perniciosis-

simum quod precemur Deum, ut id nobis concedat. Quintum, in morte vellemus omnes omnibus condonare, cur non ergo modo? Sextum, alioquin nullus Dei timor & cultus, nulla ejus Religio: & quod in morte volumus, non rectè id volumus, non propter Deum, non ex sinceritate animi, non ex lege & Charitate, nullas unquam rectè condonabis. Nam cum sit idem modo Dominus ac in morte, cum sit idem præceptum, eademque pœna proposita dum vivimus, ac dum morimur: apparet solo metu in morte fieri, quod dum viveres, noluisse: quæ sic autem metu volumus quæ nollemus extra metum, vix dici possunt libere & rectè volita: Potest quidem id ita fieri: sed potest etiam & frequentius non fieri, nec est certe Sapientis sic incerto salutem casu credere, quam potes commodè securiorem facere. *Quomodo nos effugiemus, ait Apostolus, si san-* *Hebr. x.*
sam neglexerimus salutem?

FERIA SEXTA.

DE HUMILITATE AD CÆTERAS COMPARATA VIRTUTES.

Cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis, dicite, servi inutiles sumus, quod debuimus facere, fecimus. Luc. 17.

VERITAS PRACTICA.

Interrogatus, quid primum in præceptis Christianæ Religionis observandum, quid secundum, quid tertium? Responde cum sancto Augustino, Humilitatem.

RATIO EST, Quia quod simul est cæterorum omnium quæ observari debent initium, medium, & finis seu complementum, responderi debet illud esse primum, secundum & tertium observandum.

Sed talis est inter virtutes, Humilitas, ut sit cæterorum omnium quæ observari debent, initium, medium, & finis seu complementum.

Ergo responderi debet illud esse primum, secundum & tertium observandum; si quæ recipia singulariter in omnibus observari debet.

I. PUNCTUM.

POSTQUAM S. Lucas breviter retulit quæ superiora fultus ex S. Matthæo vidimus, sic in narrandis Domini Verbis consequenter pergit. *Qui autem vestrum habens servum arantem aut pascentem qui regressus de agro dicat illi, statim transi & recumbe; & non dicat ei, para quisid. canè & praecinge te, & ministra mihi, donec manducem & bibam, & post hæc tu manducabis & bibes. Nunquid gratiam habes servo illi quia fecit quæ ei imperaverat? Non puto; Sic & vos cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis dicite, servi inutiles sumus, quod debuimus facere fecimus.* Quibus in Verbis Dominus etiam conjungit Charitatem cum humilitate, ut supra vidimus; in eaq; conjunctione plurimum commendat Infantiam & Docilitatem Christianam, quæ omnia præcepta perfecte complet, & eis completis tam abjectè suos alumnos de seipis sentire suadet, ut non alios se, quam servos inutiles sentiant. Quæ ceterè tanta est Humilitatis commendatio, ut non potuerit paucioribus declarari: verbis, quam quæ habentur in Veritate proposita,